

Ledencommissie Limburg en De Kempen

In 2018 werd de ledencommissie Limburg en De Kempen gevormd, naar aanleiding van de doorvoering van de nieuwe landelijke verenigingsstructuur. De ledencommissie vertegenwoordigt de leden in het zuidoosten van Noord-Brabant en het midden en zuiden van Limburg. Het grondgebied van deze ledencommissie valt samen met de beheereenheden 'Kempen en Midden-Limburg' en 'Zuid-Limburg'. Op de kaart hieronder staat het grondgebied van de ledencommissie aangegeven.

Grenzen van de LC Limburg en De Kempen

Samenstelling ledencommissie

• Jos Weijs	voorzitter
• Antonie de Beaumont	lid
• Thomas van Gemert	lid
• Jan Wolters	overgegaan naar LC Noord-Brabant
• Martien van Raaij	overgegaan naar LC Noord-Brabant
• Jeanette Hommes	kandidaat-lid
• Cindy Weisscher	kandidaat-lid

Jaarvergadering

Op 24 maart vond de Jaarvergadering van LC Limburg en De Kempen plaats in Swartbroek (gemeente Weert). Bij deze bijeenkomst waren 18 leden aanwezig. Tijdens deze vergadering werd het jaarverslag besproken en de nieuwe samenstelling van de ledencommissie. Jo Heunen nam na 8 jaar afscheid als lid van de LC (zie foto rechtsonder). Daarnaast werd Thomas van Gemert verkozen als lid.

Na afloop van de vergadering namen boswachters Paul Weijenberg en Theo van de Berkmortel de aanwezigen mee voor een wandeling door het natuurgebied De Krang bij Swartbroek. Onderweg werd ook een korte uitleg gegeven in het gebouw van de beheerseenheid Midden-Limburg en De Kempen.

Enkele foto's van de Jaarvergadering in Swartbroek

Midden-Limburg en De Kempen

Twee leden van de LC in Midden-Limburg, Jos Weijs en Thomas van Gemert, hebben zich het afgelopen jaar ingezet voor de ledenvertegenwoordiging in dit gebied. Zo hebben zij regelmatig gesprekken gevoerd met leden en betrokken organisaties in dit gebied. Daarnaast waren zij aanwezig bij de jaarlijkse vrijwilligersdag die deze keer plaatsvond bij De Plateaux (ten zuiden van Valkenswaard).

Zuid-Limburg

De 2 vertegenwoordigers van de LC in Zuid-Limburg Antonie de Beaumont en Jeannette Hommes hebben in 2018 3 klankbord bijeenkomsten georganiseerd voor zowel leden als niet leden van NM.

Daarnaast is Jeannette Hommes namens de leden van NM lid van de Contactencommissie Brunssummerheide. Deze commissie komt 2 maal per jaar bijeen en bestaat uit vertegenwoordigers van gebruikers van de Brunssummerheide zoals onder andere de manege, mountainbikers, visclub, de Heikop. Stichting behoud Brunssummerheide, IVN de Landgraaf en VVV. Onderwerpen die besproken worden zijn bijvoorbeeld het beheersplan van de Brunssummerheide, de aanleg van het ecoduct en loslopende honden.

Antonie de Beaumont heeft namens de LC de 2 klankbordavonden, van Natuurmonumenten landelijk, in Amersfoort bezocht. Op deze avonden worden actuele thema's waar NM landelijk mee bezig is behandeld en wordt een vooruitblik op wat er nog gebeuren gaat gegeven.

Klankbordbijeenkomst 18 april 2018 te Maastricht met als onderwerp Natuurbescherming in de 21^e eeuw

Aanwezig: 14 deelnemers

Teo Wams ging eerst kort in op de fases in ontwikkelingen in natuurbescherming sinds de oprichting van Natuurmonumenten in 1905 (1). Daarna lichtte hij de 4 kernthema's toe die nu spelen in zijn werk.(2) Vervolgens gingen de deelnemers in een groepsgesprek in op 6 stellingen die Teo had opgesteld.

1. Fases in Natuurbescherming/beheer
 - a. Begin 20^e eeuw werden mooie waardevolle stukjes landschap opgekocht en veilig gesteld. Een postzegel benadering. Het Nederlandse landschap zag er toen nog heel anders uit.
 - b. Tussen 1930-1940 kwam de ecologische benadering op en drong het besef door dat er ook beheer nodig is. Anders eindigen alle natuurgebiedjes in bos.
 - c. Na 1960 kwam de milieubeweging op gang. Dit leidde tot aankopen en beheren. Ook werd over de grenzen van het gebied gekeken naar invloed van de burens. De milieu omstandigheden werden meegewogen in het beleid.
 - d. Na 1980 werd het areaal natuurgebieden sterk uitgebreid door aankopen. De Ecologische Hoofdstructuur werd ingevoerd. Dit gaf een enorme boost doordat soorten nu makkelijker konden migreren. Helaas eindigde dit met de nekslag van staatssecretaris Bleeker in 2002.
 - e. Nu ligt de nadruk op combineren met terreinen en gebieden die een ander hoofddoel hebben bijv. van gemeente of waterschap. Ook daar kunnen natuurdoelen gerealiseerd worden. We blijven nog steeds proberen gebieden met elkaar te verbinden. Dat heet nu Nationaal Natuur Netwerk (NNN).

2. 4 Kernthema's
 - a. Robuust maken van de natuurgebieden door het ontbrekende schakels beleid. Versnipperde kleine gebieden zijn veel kwetsbaarder dan als ze verbonden kunnen worden. Door selectief aankopen wordt geprobeerd de verbindingen te realiseren.
 - b. Landbouw. In Nederland is 65 % van het grondoppervlak in gebruik bij de landbouw; 15 % is natuurgebied. De ontwikkelingen in de landbouw vormen een grote bedreiging door grondwatervervuiling en luchtvervuiling veroorzaakt door toenemende overbemesting en massaal gebruik van bestrijdingsmiddelen. Dit leidt tot een enorme verarming van soorten in agrarisch gebied en heeft ook consequenties voor de natuurgebieden. Daarom zoekt NM naar contacten met de sector om minder negatieve methodes te gaan gebruiken.
 - c. Exploitatie. Om alle natuurgebieden en al het werk te kunnen bekostigen moeten we ook steeds meer kijken naar kosten/baten. Dat leidt soms tot moeilijke keuzes.
 - d. Multifunctionaliteit. Natuur heeft meerdere functies: beleven, recreëren, sporten, beheeren. Daar moet een goede afstemming zijn/komen tussen alle gebruikers

Na de discussie werd aan de zaal de vraag voorgelegd hoe men nu dacht over de balans tussen Natuurbescherming/beheer en recreatie. Voor een aantal deelnemers was deze balans wat positiever geworden. Anderen vonden het moeilijk om hierover in termen van balans te denken. Kortom een zeer boeiende discussie en geslaagde avond.

4. Rondvraag en sluiting:

Antonie de Beaumont doet verslag van de komende veranderingen voor de Ledencommissie (voorheen districtscommissie). De ledencommissie zal het gebied van de beheer eenheden Zuid Limburg en Kempen-Midden Limburg gaan omvatten. Grofweg het gebied tussen de Dommel en Eindhoven via de A67 tot de Duitse grens (inclusief Venlo). Noord Limburg zal deel uitmaken van de ledencommissie Noord Oost Brabant-Rijk van Nijmegen. De ledencommissie zal nauwer met de gebiedsbeheerders en beroepskrachten gaan samenwerken. Ook wil ze meer en beter contact opbouwen met de leden bijv. door (gezamenlijke) activiteiten te organiseren.

5. Met dank aan Teo Wams voor zijn uitstekende bijdrage sluit Antonie de Beaumont de bijeenkomst

Klankbord bijeenkomst op 31 mei met als onderwerp Insectensterfte

Locatie: Bezoekerscentrum Brunssummerheide

Aanwezig: 70 personen

De avond werd geopend door Antonie de Beaumont, lid van ledencommissie Limburg. Zij benadrukt dat Natuurmonumenten met 700.000 leden een stem heeft. Daarom wil de ledencommissie ook graag de mening van de achterban over belangrijke onderwerpen horen. Daarna ging zij kort in op de oorzaken van de insectensterfte en de daarmee verband houdende vogelsterfte die al langer aan de gang is. Uit het Duitse onderzoek blijkt dat 76 % van de insecten in natuurgebieden verdwenen is in 30 jaar tijd. Natuurmonumenten heeft in 2 gebieden waar gegevens over die periode beschikbaar zijn ook metingen laten uitvoeren. Dit gaf hetzelfde beeld. Belangrijkste oorzaken liggen in de agrarische sector. Dit zijn:

- a. monocultures (mais en gras) ;
- b. Verdwijnen van kleine landschap elementen die voor beschutting en mobiliteit kunnen zorgen;
- c. Chemische bestrijdingsmiddelen en overbemesting;
- d. Grondwaterstandverlaging en bodemvernietiging.

Deze problemen zijn voor een groot deel terug te voeren op de Europese wet en regelgeving, met name de subsidieregels. Maar ook provinciaal beleid kan een en ander beïnvloeden.

Hierna namen Corrie Meijer en Mai Arets het stokje over en vertelde over wat insecten nu eigenlijk precies zijn. Zij lieten vele voorbeelden van insecten zien. Insecten staan aan de basis van de pyramide. Ze zijn niet alleen nuttig en onmisbaar voor bestuiving zoals bijen, maar zorgen ook voor de afbraak van organisch materiaal en voor bodemverbetering. Bovendien zijn zij voedsel voor andere dieren.

Vervolgens lieten Corrie en Mai zien wat je zelf kunt doen door je tuin insectenvriendelijk in te richten. Gebruik hoofdzakelijk inheemse planten en struiken die een beetje mogen verwilderen, zorg voor een vijvertje, gooi de tegels eruit.

De avond werd om 21 uur afgesloten waarna er een korte wandeling over de heide volgde waarbij we heel wat krekels, sprinkhanen en muggen tegenkwamen. En enkele waterjuffers bij het ven.

De volgende bijeenkomst op 23 oktober 2018 zal gaan over Natuur inclusieve Landbouw. Want als we iets aan de kansen voor insecten (en dieren die van insecten afhankelijk zijn) willen doen, zal in deze sector op een andere manier moeten worden gewerkt. Natuurmonumenten wil graag samen die mogelijkheden daarvoor uitwerken.

Klankbord bijeenkomst op 23 oktober 2018 te Sittard met het thema Natuur inclusieve landbouw.

Aanwezig: 80 personen

Die avond gaf Frank Berendse, emeritus hoogleraar Natuurbeheer en plantenecologie te Wageningen, een lezing. Kirsten Haanraads van Natuurmonumenten verwoordde de visie van NM inzake dit onderwerp.

Natuur, milieu en klimaat zijn nauw met elkaar verbonden. Door de nog altijd toenemende vervuiling van lucht, bodem en water verandert ons klimaat veel sneller dan verwacht. Dit heeft ernstige gevolgen voor de natuur. Onder meer het beleid vanuit Brussel heeft geleid tot een intensivering van de landbouw en de groeiende export van landbouwproducten vraagt om steeds grotere monoculturen. Het huidige gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen dat daarbij hoort heeft grote negatieve invloed op de biodiversiteit en op de biomassa's, ook buiten agrarisch gebied. Dit is een doodlopend spoor, niet alleen voor flora en fauna maar ook voor ons eigen voortbestaan. Landbouwminister Schouten onderstreept dit in haar recent verschenen landbouwvisie, en ook de grote boerenorganisaties zijn hiervan doordrongen. De transitie naar een meer natuur inclusieve landbouw is ingezet. Natuurorganisaties, landbouwers en consumenten staan hier nu samen voor aan de lat.

In de paneldiscussie na de pauze participeerden naast Frank Berendse en Kirsten Haanraads ook Harm Kossen van Natuurrijk Limburg en vertegenwoordigers van organisaties uit de omgeving van Sittard die op een of andere manier actief zijn met natuur inclusieve landbouw: Buurderij uit Sittard, Loco uit Maastricht en Voedselbos Haverland

De discussie verliep aan de hand van een aantal stellingen zoals bijvoorbeeld

- De natuurwaarden van een voedselbos zijn hoger dan die van veel huidige natuurgebieden.
- Maak landbouwsubsidies bodemgericht in plaats van productiegericht.
- Hoe kunnen we biologisch verantwoorde teelt aantrekkelijk maken voor het grote publiek, producenten en milieu;
- Agrarische sector moet ombuigen naar lokale/regionale markt i.p.v. grootschalige export.

De hoofdconclusie van de avond was dat we wel degelijk het belang er van inzien dat we toe moeten naar meer natuur inclusieve landbouw. Dat betekent echter wel een gedragsverandering van ons: meer lokale en seizoensproducten kopen maar vooral ook bereid zijn om een hogere prijs te betalen voor ons voedsel. De boeren moeten er immers van kunnen leven.

Voor en na de bijeenkomst en tijdens de pauze presenteerden de Buurderij uit Sittard, Loco uit Maastricht en Voedselbos Haverland zich zelf kort en toonden geogste producten, foto's en flyers.